

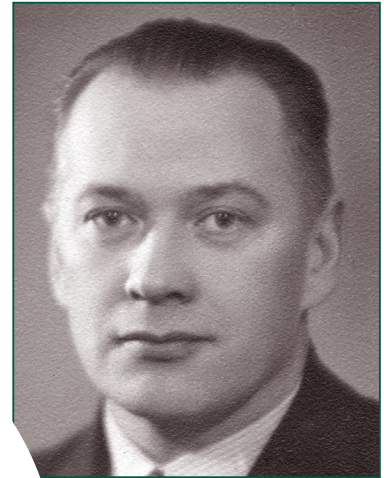
KALLE MÄÄTÄN RAHASTO II

Maaherran tuki Kainuun talouden tutkimukselle

Rahasto perustuu Oulun läänin kuntien ja yritysten tekemiin lahjoituksiin maaherra Kalle Määtä (1.8.1900–31.10.1985) täyttäessä 60 vuotta. Pohjois-Suomen rahastoa jaettaessa 1968 nimikkorahaston varoista osoitettiin 3/4 Pohjois-Pohjanmaan ja 1/4 Kainuun rahastolle. Rahasto tukee Kainuun alueen taloudellista kehittämistä edistävää tieteellistä työtä.

Kaarlo Nikolai Määttä syntyi Oulussa. Hänen äitinsä oli siivooja Eeva Stiina Määttä. Isä, nahkuri Kalle Mäkinen, oli lähtenyt Amerikkaan sanomatta kihlatulleen mitään. Äiti kasvatti Kallen yksin Kakaravaaran työläisalueella. Kalle oli innokas jalkapalloilija, hiihtäjä ja yleisurheilija. Hän aloitti Oulun lyseossa 1911 ja työskenteli kesät Oulujoella Hiltulan talossa paimenena. Hän lähti 1918 äitinsä kielloista huolimatta vapaussotaan. Toijalassa hän tapasi tulevan vaimonsa, rakennusmestari Tuomisen tyttären Jennin, joka oli ammatiltaan Suomen Pankin virkailija mutta toimi muonittajana kenttäkeittiössä. Kalle Määttä lähti vuoden 1919 tammiukuussa Viron vapaussotaan Pohjan Poikain joukoissa ja marraskuussa Aunuksen retkelle. Päästyään ylioppilaaksi Oulun lyseosta 1920 Määttä suoritti asepalveluksen merivoimissa. Hän lähti Vienan retkelle metsäsissirykmentissä tukemaan itäkarjalaisten kansannousua 1921–1922.

Kalle Määttä opiskeli Helsingin yliopistossa maataloutta ja metsätieteitä. Hän avioitui 1925 Jenni Dagmar Tuomisen (k. 1973) kanssa. He saivat kolme lasta: Heikki Mies syntyi 1925, ja kaksoset Pentti ja Rauni syntyivät keväällä 1927. Perhe asui Toijalassa, kunnes isä valmistui filosofian kandidaatiksi 1927. Agronomi Kalle Määttä työskenteli kesällä 1927 Suoviljelysyhdistyksen tutkijana Rovaniemen Kemijärven ratavarsilla, sitten Kuopion maamiesseuran maanviljelyskonsulttina ja joulukuusta 1929 Oulun läänin talousseuran sihteerinä ja toiminnanjohtajana. Hän matkasi maakunnassa Harley Davidson -moottoripyörällään.

Kalle Määttä. Kuva: Eduskunta.

Määttä valittiin Maalaisliiton kansanedustajaksi 1939. Eduskunnassa hän oli kuusi vuotta. Sota-aikana hän oli Itä-Karjalan sotilashallinnon maataloudellisen toiminnan järjestäjänä ja päällikkönä 1941–1942 ja johti Kuusamon ja Kainuun evakuoitintia.

Hän sai 4. luokan vapaudenristin miekkojen kera ja Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkin. Määttä aloitti 1945 Valtion Viljavaraston johtajana ja otti osaa kauppa- ja valtuuskunnan neuvotteluihin Moskovassa.

Oulun läänin maaherra Määtästä tuli 1949. Hän oli mukana läänin suurihankkeissa: Oulun yliopiston perustamisessa, ylioppilaskunnan rakennustoiminnan aloittamisessa, Oulun sairaanhoitajaoppilaitoksen perustamisessa ja Oulun yliopistollisen keskussairaalan aikaansaamisessa. Hän edesauttoi Typpi Oy:n saamista pohjoiseen ja tuki Medipolar Oy:n perustamista. Määttä oli perustamassa Pohjois-Pohjanmaan rahastoa ja kuului sen hoitokuntaan. Hänellä oli lukuisia luottamustoimia. Persoonana rehevä ja kansanomainen Määttä tunsikin läänin asiat, ja jäi eläkkeelle 1967 hän jatkoi luottamustehtävissään. Hän sai useita ansiomerkkejä ja tunnustuksia, mm. Oulun yliopiston kunniatohtorin arvon 1983.

Osuuskunta Sigillum/Terhi Kivistö

Kainuun rahasto perustettiin vuonna 1954, jolloin se kuului Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan rahastojen kanssa yhteiseen Pohjois-Suomen rahastoon. Vuonna 1968 Kainuun rahastosta tuli oma rahastonsa. Se on yksi Suomen Kulttuurirahaston 17 maakuntarahastosta. Rahasto tukee oman maakuntansa alueella tehtävää kulttuurityötä jakamalla vuosittain apurahoja ja palkintoja. Lisätietoa www.skr.fi/ka.